

Octavianisme i cesarisme

Voldria entretenir-vos un moment sobre un problema delicat que presenta la consideració de la història. De l'anomenada Filologia de la història. No és així el llibre per a scalar les dimensions d'aquesta disciplina. Un llibre i sobre que ens entenguem sobre la seva acceptació vulgar. Be'. He dit entretenir-vos, encara que el problema tingui una dimensió considerable i el seu pregon sclariment i mitjà a meditacions més llargues que la present.

Per a encetar l'afar, tractedem-nos al moment de més representatiu del problema que ara va a ocupar-nos, la transcendència del qual, com ni s tracta d'un misteri, sol us serà presentada simbòlicament. Més tard, potser és evident que la vostra intel·ligència omplirà l'adjectiu o el substantiu que voldria aplicar. Desipem-lo ara per aquest mot invencional de l'Octavianisme.

Que és? Qui representa? Vegem-ho:

Entem a la crisi del s. I. Crisis enorme. Tambalegen i institucions, lleis socials, pregons. S'aixequen i dans contra capitalisme. I veiem que la cultura no marxa. Hei he invansió a Roma de mitjà orientals. Això s tradueix en guerres. Guerres contínues, que encaminellen general. S'arsannia a la gent sense judici. Proscripcions. On s el dest?

De repent, tot sembla canviar. Es parla de pau, i hi ha una bona pau material. Es construïen edificis areu. La capital i la província respiren. No s parla de guerres, i inclús els poëtes poden cantar la glòria als governants. Un d'ells, Horaci, que fins feia por havia mi-

titat en el camp dels vençuts a Favària.

En la pau octaviana, l'octavianisme, davant el qual s'han embalat els històriadors i els filòsofs de la història. Mommsen el considera com l'obra perfecta d'un geni, que havia restaurat l'ordre dins el caos. Però per no amar tant deuny, León Homo ha combatut les glòries de l'hàbil transformació octaviana, prudent, subtil, no perjudicant la vella institució i agraïent-la amb les noves necessitats imperials. Inclou Prototzer, que com a jurista i crític, més s'apropia sobre glòries occidentals, ha justificat per la necessitat d'acabar amb el social i social d'arabament del vell ordre romà. Barnaud se en ell, Colige i Sarset ha llançat la seva mirada, que ell ven tant puntuals en aquest moment, i n'ha procurat deduir conseqüències. En bastant polítics al referir-se a la qüestió. Però utilitzem el seu principal recurs gràfic: penlla un venen automobil. Un no importa. Altres, més complexat. Hi han xocs, atropells. L'abús de la llibertat i individual comporta la necessitat de renunciar-hi en favor de l'acomodament de l'autoritat del quadre de la prova. De la mateixa manera, en la gran penlla de la crisi del I, Octavià hauria estat el quadre de la prova de la penllat i intel·lectual, política i social d'aquell deuny.

D'aquest ~~manera~~ en parlar l'audaç i activitat August, d'aquest embalatament ambiciós, em en feu sortir el catedràtic de Varsòvia Waler-Czernecki, en una comunicació VIII C.I.S.H. 1938 "Les causes profundes de la decadència romana". La primera i principal és l'activitat comodativa d'August. August solia la solució més còmoda per al present, però la més catàstrofica per a l'avenir. Fins a Actium hi haurien moltes

possibilitats de renou, i inclús l'adopció d'una mesura radical que doni a Itàlia la solució pel establiment de l'entesa entre l'Estat i el poble per l'enfortiment d'una mitja. August peferí entusiasmats amb la noble renou i equitat deixant al poble abandonat a la seva sort. I per fer-li present quina haurà d'ésser la seva obediència declarà permanent l'exèrcit legítim d'Actium. Era una repesa en escala recular dels recursos adoptats pels generals polítics que l'havien precedit.

La qüestió admet encara una versió més profunda, un quadre més detallat o una capa més profunda, com volguessi. Tot sabem que recentment m'he ocupat de Toynbee i de la seva concepció de la història. L'he llat i no me n'heu de penedir. Crec que abans de continuar el nostre itinerari cal delmar-nos en puntualitzar la seva visió de tot del desenvolupament i muntar-hi:

- Desafiament - resposta de vari ordes.
- Això repercuteix en bloc dels: minoria - elan - majoria - minoria.
- ja tenim cultura. que es caracteritza per la simplificació, i com que aquesta paraula podria ésser negativa, per sterilització, que aprofita autodeterminació i autoculturació.
- després civilització decau i nohi tot decau quan es transforma en Imperi Universal (Ti'hem una paraula per Octavià i me).
- L'Imperi es produeix precisament després d'un període de horrores.
- Imperi es aintome malaltia devoradora, que aialtre dissolent-lo per la força del proletariat extern i proletariat intern amb mitja religiosa

Ara ja s'han molt més ben situats per a recollir, dintre la visió (4)
de Toynbee, dos dels problemes essencialment lligats amb el tema d'aquesta en-
fermeia: el de l'expansió política dels Estats i el del Salvador amb el glori.
No us arropem aquesta expressió, que ja la deduirem de seguida.

L'expansió política dels Estats, per les armes, s'ha a val reputar expansió
d'una cultura. Invo ϕ colonial d'interpretació, en dir Toynbee. Mireu-ne
els exemples:

Hel·lenisme \rightarrow decadència mitja ambis que per conquestes
militars Alexandre

Cultura minorica \rightarrow tarabocació com per invans agra.

Cultura y'no \rightarrow expansió flau de pregació valor cultural omni

Cultura feudal \rightarrow " usada n'la ruine

Se'm diu que hi ha pobles que sol n'han fet gran pel glori. També's
un error. Examinem-ne alguns exemples, el més propant del qual s' l' anici.

d'Esparta s' un "tour de force" i' imperat per l'adrenitat social i humana.

l'adrenitat, superior a Esparta, la feu militar, i' impotable cultural

l'anici. Tantant renovació tècnica. Millorment aut en si. Tot Orient era

per "plaja d'armes". I, no obstant, m'aceu Xenofont. Fa dos re-

gls i ningú ja no s' recorda ruine Korabad i' Minis. En

mund de desera, que no direu res cultura. En cas per'raus que

el punis. Heu así un altre cas de "border". Lleita mitja hostil i' glori.

Cris potència. Renova quere en constant superació. Inclis a fa

bandere d'una gran cultura: la germanica (com l'anici ho hauria

inbentat de Patrónia). Però s' obreix sempre ell mateix, así i'

ha estat a punt de formar Alemanis.

En un d'ent, doncs, que l'expansió del-leia dels Estats o els Estats pers-
ment del-leista no representen més que una devallada en el terreny
del pur floriment cultural. N'hi ha que els deuen admirar. Però

si que hem confós la 's' heta germanor cívico-militar de l'
naixement gran cultura. Car abans del regle V. i can de Roma
del regle Però això sol representa una adversitat que cal vèncer ;
no una activitat que cal minuar.

Podem passar ara al que toçneee anomena El Salvador amb
el Islari. Ara n' que abem molt a prop de l'octavianisme.

Hi ha moment que decadència cultura & econòmic pel cisma.
no sol cisme social i econòmic, cisme en l'anime, solu tot.

el poder creador queda substituït per una actitud personal { abandó
autocontrol

el poder mimètic per una actitud social { defeció
martiri

el impuls per { sentit predestinació
sentit del peat

el estil per { promiscuitat
unitat

La vida & degrame cap a un { avansisme → tradicció
futurisme → revolució

Aleshores & passa a l'actitud de crear un Salvador.

podem enr de varis clans,
que totes unifugen & reunisen en

{ El home amb la màquina
del temps
El legislador-filòsof
El Salvador diví
El Salvador amb el Islari

Aquest canir → Octavià. Però el Salvador amb el Islari no reix.
Per què. Per què l'apara dieta, car d'Octavià, he d'acabar
caient, car dels Cians despés dels Levers. I cal canre augmentà
el desordre, que ere l'unia ene que n'hauria propnat extar. És
el car de Dioclecia, maxim representant del Caranisme i de

de nova gran contribució política.

Podem ara reunir i matisjar idees Toynbee. Paper sabra-
der amb Islari comença de fer:

Octaviana: salvador d'un ordre preexistent, en realitat
~~amb~~ ^{en} crisi, pel glori.

Cecilià me: la crisi augmenta; d'aparca cau i s'enfonsa
en el cos social.

Simble, segun Toynbee, que ja no hi ha cap solució si no
esperar que la velle cedeixi en gusti una de nova. És veritat? El
temps en ho dirà?

Sol veu puntualitat ar un fet: paper llibertat en la cultura.
Llibertat, amb senya filosòfica, en sent humentament malmen. Tota
impressió d'un ordre de la dalt a baix significa ruptura normal
de l'ordre veient de la cultura. Tot establiment de la circulació
que no vagi acompanyat d'una autodeterminació i autocon-
dicionament - la llibertat ben aplicada - com el risc de pro-
tar al màxim de gavellet ben ben punt el guàrdia de la porra
d'Ortega i Isanet, abandonant la seva actitud neutral, comença,
en el gran circuit, laud' històrica, a dirigir la cultura en
un sentit que vulnera la manca de la cosa.